

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **L. B.**, bytom M., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júla 2010, č.k. 20Sd/83/2010-22, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júla 2010, č.k. 20Sd/83/2010-22, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 24. marca 2010, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 293ax zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku s odôvodnením, že pred vznikom invalidity nezískal potrebnú dobu aspoň 15 rokov dôchodkového poistenia.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ bol na účely § 293ax zákona uznaný invalidným od 1. januára 2010. Mal za preukázané, že k tomuto dňu získal len 13 rokov a 241 dní dôchodkového poistenia a nespĺnil tak podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. g/ zákona, teda 15 rokov dôchodkového poistenia u poistenca vo veku nad 45 rokov veku. Pokiaľ odporkyňa navrhovateľovi do doby dôchodkového poistenia nezapočítala obdobie výkonu trestu odňatia slobody, tento postup krajský súd považoval za zákonný, lebo navrhovateľ počas tejto doby nebol zaradený do práce. Z uvedených dôvodov rozhodnutie odporkyne považoval za zákonné.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že v rokoch 2000 až 2002, 2005 a 2007 bol vo výkone trestu odňatia slobody, počas ktorého nebol zaradený do práce a z toho dôvodu si nemohol platiť dôchodkové poistenie. Jeho zdravotný stav sa od roku 2000 postupne zhoršoval, nemá žiadny príjem.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a § 293ax zákona.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ prvýkrát požiadal o invalidný dôchodok žiadosťou zo 7. novembra 2008. Posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne bol od 15. októbra 2008 uznaný invalidným podľa § 70 ods. 1 zákona pre 55%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žiadosť o invalidný dôchodok odporkyňa z dôvodu nesplnenia podmienky získania potrebnej doby 5 rokov dôchodkového poistenia v období desiatich rokov pred vznikom invalidity, teda pred 15. októbrom 2008, zamietla rozhodnutím číslo X. 0 zo 6. februára 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

Navrhovateľ o priznanie invalidného dôchodku požiadal novou žiadosťou z 2. februára 2010 a v zmysle § 293ax zákona žiadal o jeho priznanie od 1. januára 2010.

Podľa § 293ax ods. 1 zákona poistencovi, ktorému nevznikol nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2010 z dôvodu nezískania potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia a ktorý nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nebol mu priznaný predčasný starobný dôchodok, Sociálna poisťovňa na jeho žiadosť znovu posúdi dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok a o jeho sume podľa zákona účinného od 1. januára 2010.

Ak po posúdení dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu po 31. decembri 2009 je poistenec uznaný invalidný, vznik invalidity sa znovu určí najskôr od 1. januára 2010 (§ 293ax ods. 2 zákona).

V konaní o novej žiadosti o invalidný dôchodok bol navrhovateľ posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne Lučenec dňa 16. februára 2010 uznaný invalidným podľa § 70 ods. 1 zákona pre 75%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť počnúc od 1. januára 2010, teda v súlade s § 293ax ods. 2 zákona.

Navrhovateľ, narodený 1. novembra 1950, dovŕšil k 1. januáru 2010 vek 59 rokov.

Podľa § 72 ods. 1 písm. g/ zákona v znení účinnom od 1. januára 2010 počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov je najmenej 15 rokov.

Podľa § 293ax ods. 3 zákona počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia predo dňom, od ktorého bol určený vznik invalidity po 31. decembri 2009.

Podľa preskúmaného rozhodnutia odporkyne navrhovateľ pred 1. januárom 2010 získal len 13 rokov a 241 dní dôchodkového poistenia.

Navrhovateľ namietal nezhodnotenie doby výkonu trestu odňatia slobody v rokoch 2000 až 2002, 2005 a 2007.

Podľa potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov z 19. novembra 2008 a podľa potvrdenia Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica zo 16. februára 2009 navrhovateľ počas celého výkonu trestu odňatia slobody od 12. apríla 2000 do 11. októbra 2002 a od 9. novembra 2005 do 9. decembra 2007 nebol zaradený do práce, t.j. nebol dôchodkovo poistený. Na základe uvedených potvrdení mal aj odvolací súd za preukázané, že odporkyňa doby výkonu trestu odňatia slobody v rokoch 2002 až 2005 a 2005 až 2007 nehodnotila ako dobu dôchodkového poistenia v súlade so zákonom. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ nespĺnil podmienku potrebnej doby 15 rokov dôchodkového poistenia, a preto mu nárok na invalidný dôchodok podľa § 293ax zákona nevznikol.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa náhrada takých trov nepatrí zo zákona.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľ vzhľadom na ním tvrdenú zľú sociálnu situáciu a zdravotný stav má možnosť prostredníctvom príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny požiadať o dávky v hmotnej núdzi, prípadne o poskytnutie potrebných sociálnych služieb.

V Bratislave 27. apríla 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková